

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1051/2013

2013 m. spalio 22 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 562/2006, kad būtų nustatytos bendros išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinamos vidaus sienų kontrolės taisyklės

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 1 ir 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

(1) erdvės, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas per vidaus sienas, sukūrimas yra vienas didžiausių Sąjungos pasiekimų. Erdvėje be vidaus sienų kontrolės būtina būti pasirėngus bendrai reaguoti į padėtį, dėl kurios kyla rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui toje erdvėje, jos dalyse arba vienoje ar daugiau valstybių narių, sudarant sąlygas išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinti vidaus sienų kontrolę, tačiau nekeliant pavojaus laisvo asmenų judėjimo principo taikymui. Atsižvelgiant į tokių kraštutinių priemonių galimą poveikį visiems asmenims, turintiems teisę judėti erdvėje be vidaus sienų kontrolės, reikėtų nustatyti tokių priemonių

atnaujinimo sąlygas ir procedūras, kad būtų užtikrinta, jog jos yra išimtinės ir būtų laikomasi proporcingumo principo. Tokių priemonių laikino atnaujinimo mastas ir trukmė turėtų būti apriboti iki minimumo, reikalingo apsaugoti nuo rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;

(2) laisvas asmenų judėjimas erdvėje be vidaus sienų kontrolės yra vienas didžiausių Sąjungos pasiekimų. Kadangi laisvam asmenų judėjimui daromas poveikis dėl laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo, bet koks sprendimas atnaujinti tokią kontrolę turėtų būti priimamas laikantis bendrai sutartų kriterijų ir apie jį turėtų būti tinkamai pranešta Komisijai arba jį priimti turėtų rekomenduoti Sąjungos institucija. Bet kuriuo atveju vidaus sienų kontrolės atnaujinimas turėtų tebebūti išimtis ir turėtų būti taikomas tik kaip kraštutinė griežtai riboto masto ir trukmės priemonė, grindžiama konkrečiais objektyviais kriterijais ir jos būtinumo vertinimu, ir stebima Sąjungos lygmeniu. Jei dėl rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui būtina imtis skubių veiksmų, valstybė narė turėtų galėti atnaujinti savo vidaus sienų kontrolę ne ilgesniam nei dešimties dienų laikotarpiui. Bet koks to laikotarpio pratęsimas turi būti stebimas Sąjungos lygmeniu;

(3) vidaus sienų kontrolės atnaujinimo būtinybė ir proporcingumas turėtų atsverti grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, dėl kurios reikia tokio atnaujinimo, taip pat turėtų būti vertinamos alternatyvios priemonės, kurių galėtų būti imamasi nacionaliniu ar Sąjungos lygmeniu, ar abiem, ir tokios kontrolės poveikis laisvam asmenų judėjimui erdvėje be vidaus sienų kontrolės;

(4) išimtinė tvarka atnaujinti vidaus sienų kontrolę gali prireikti dėl rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės arba nacionaliniu lygmeniu, visų pirma po teroro aktų ar dėl jų grėsmės arba dėl organizuoto nusikalstamumo keliamos grėsmės;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. spalio 7 d. Tarybos sprendimas.

- (5) tai, kad migruoja ir išorės sienas kerta daug trečiosios šalies piliečių, per se neturėtų būti laikoma grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;
- (6) laikantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos, nuostata, leidžianti nukrypti nuo pagrindinio laisvo asmenų judėjimo principo, turi būti aiškinama griežtai, o atsižvelgiant į viešosios tvarkos koncepciją daroma prielaida, kad kilo tikra, esama ir pakankamai rimta grėsmė vienam iš pagrindinių visuomenės interesų;
- (7) atsižvelgdama į patirtį, įgytą erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimo metu, ir siekdama padėti užtikrinti nuoseklų Šengeno *acquis* įgyvendinimą, Komisija gali parengti vidaus sienų kontrolės atnaujinimo gaires tais atvejais, kai reikia imtis tokios priemonės laikinai, ir tais atvejais, kai reikia imtis skubių veiksmų. Tose gairėse turėtų būti nurodyti aiškūs rodikliai, kad būtų lengviau įvertinti aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;
- (8) jei vertinimo ataskaitoje, parengtoje pagal 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas⁽¹⁾, nustatomi rimti išorės sienų kontrolės vykdymo trūkumai, ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal tą reglamentą priimtų rekomendacijų, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai rekomenduoti įvertintai valstybei narei imtis specialių priemonių, kaip antai, dislokuoti Europos sienos apsaugos pareigūnų būrius, pateikti strateginius planus arba – kaip kraštutinę priemonę ir atsižvelgiant į padėties rimtumą – uždaryti konkretų sienos perėjimo punktą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai⁽²⁾. Atsižvelgiant į to reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkto iii papunktį, taikytina nagrinėjimo procedūra;
- (9) laikinas kai kurių vidaus sienų kontrolės atnaujinimas laikantis specialios Sąjungos lygmens procedūros taip pat galėtų būti pateisinamas išimtinėmis aplinkybėmis ir kaip kraštutinė priemonė, reaguojant į pavojų, kylantį erdvės be vidaus sienų bendram veikimui dėl ilgalaikių rimtų su išorės sienų kontrole susijusių trūkumų, nustatytų laikantis griežto vertinimo proceso pagal Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 14 ir 15 straipsnius, kai dėl
- tų aplinkybių kiltų rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui toje erdvyje arba jos dalyse. Tokia speciali laikino tam tikrų vidaus sienų kontrolės atnaujinimo procedūra taip pat galėtų būti pradėta, laikantis tų pačių sąlygų, jei įvertinta valstybė narė šiuurkščiai nesilaiko savo išipareigojimų. Atsižvelgiant į politiškai opų tokių priemonių pobūdį, nes jos turi įtakos nacionaliniams vykdymiesiems ir teisėsaugos įgaliojimams vidaus sienų kontrolės srityje, įgyvendinimo įgaliojimai priimti rekomendacijos pagal tą specialią Sąjungos lygmens procedūrą turėtų būti suteikti Tarybai, remiantis Komisijos pasiūlymu;
- (10) prieš priimant bet kokią rekomendaciją laikinai atnaujinti tam tikrų vidaus sienų kontrolę, reikėtų laiku visapusiškai išnagrinėti galimybę taikyti esamai padėčiai ištaisyti skirtas priemones, įskaitant tokių Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų kaip Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (toliau – Frontex), įsteigtos Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2007/2004⁽³⁾, arba Europos policijos biuro (toliau – Europol), įsteigto Tarybos sprendimu 2009/371/TVR⁽⁴⁾, pagalbą, ir techninės ar finansinės paramos priemones nacionaliniu lygmeniu, Sąjungos lygmeniu arba abiem. Jei nustatoma rimtų trūkumų, Komisija gali teikti finansinės paramos priemones siekdama padėti atitinkamai valstybei narei. Be to, bet kuri Komisijos ir Tarybos rekomendacija turėtų būti grindžiama pagrįsta informacija;
- (11) Komisija turėtų turėti galimybę priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, kai tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su poreikiu pratęsti vidaus sienų kontrolę, yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti;
- (12) Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 14 ir 15 straipsniuose nurodytomis vertinimo ataskaitomis ir rekomendacijomis turėtų būti remiamasi siekiant pradėti taikyti specialias priemones rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, atveju ir specialią procedūrą išimtinėmis aplinkybėmis, kai kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui, kaip numatyta šiame reglamente. Valstybės narės ir Komisija kartu atlieka reguliarius, objektyvius ir nešališkus įvertinimus, siekdamos patikrinti, ar tinkamai taikomas šis reglamentas, o Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, koordinuoja įvertinimus. Vertinimo mechanizmą sudaro šie elementai:

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 27.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).

⁽⁴⁾ 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas 2009/371/TVR dėl Europos policijos biuro (Europol) įsteigimo (OL L 121, 2009 5 15, p. 37).

daugiametės ir metinės vertinimo programos, paskelbti ir nepaskelbti vizitai vietoje, kuriuos vykdo nedidelė iš Komisijos atstovų ir valstybių narių paskirtų ekspertų sudaryta grupė, Komisijos priimamos įvertinimo rezultatų ataskaitos ir Tarybos, remiantis Komisijos pasiūlymu, priimtos rekomendacijos dėl taisomojo veiksmo, taip pat atitinkama tolesnė susijusi veikla, stebėseną ir ataskaitų teikimas;

- (13) kadangi šio reglamento tikslą, t. y., nustatyti bendras laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo taisyklės išimtinėmis aplinkybėmis, galima pasiekti tik Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (14) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (15) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽¹⁾, plėtojimas; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (16) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽²⁾, plėtojimas; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (17) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos

Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽³⁾, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ⁽⁴⁾ dėl tam tikrų priemonių taikant tą susitarimą 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį;

- (18) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁵⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ⁽⁶⁾ 3 straipsniu;
- (19) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁷⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ⁽⁸⁾ 3 straipsniu;
- (20) Kipro atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje;
- (21) Bulgarijos ir Rumunijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip apibrėžta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;
- (22) Kroatijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip apibrėžta 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;

⁽³⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽⁴⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

⁽⁵⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁶⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁽⁸⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

⁽¹⁾ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

⁽²⁾ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

- (23) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, įskaitant asmenų judėjimo ir apsigyvenimo laisvę. Šis reglamentas turi būti įgyvendinamas laikantis tų teisių ir principų;
- (24) 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) ⁽¹⁾ turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 562/2006 iš dalies keičiamas taip:

- 1) II antraštinė dalis papildoma šiuo skyriumi:

„IVa SKYRIUS

Specialios priemonės rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, atveju

19a straipsnis

Priemonės prie išorės sienų ir Agentūros parama

1. Kai vertinimo ataskaitoje, parengtoje pagal 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas (*), 14 straipsnį, nustatoma rimtų išorės sienų kontrolės atlikimo trūkumų, ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi to reglamento 15 straipsnyje nurodytų rekomendacijų, Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą, gali rekomenduoti tai įvertintai valstybei narei imtis tam tikrų specialių priemonių, kurios gali apimti vieną ar abi toliau nurodytas priemones:

- a) inicijuoti Europos sienos apsaugos pareigūnų būrių dislokavimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 2007/2004;
- b) pateikti Agentūrai savo strateginius planus, grindžiamus rizikos vertinimu, įskaitant informaciją apie personalo ir įrangos dislokavimą, siekiant gauti jos nuomonę.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 33a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Komisija reguliariai informuoja pagal 33a straipsnio 1 dalį įsteigtą komitetą apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių įgyvendinimo pažangą ir jos poveikį nustatytiems trūkumams.

Ji taip pat informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

3. Jeigu 1 dalyje nurodytoje vertinimo ataskaitoje padaryta išvada, kad įvertinta valstybė narė šiurkščiai nesilaiko savo įsipareigojimų ir todėl turi per tris mėnesius pateikti atitinkamo veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą pagal Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 16 straipsnio 4 dalį, ir jeigu pasibaigus tam trijų mėnesių laikotarpiui Komisija nustato, kad padėtis tęsiasi, ji gali pradėti taikyti šio reglamento 26 straipsnyje numatytą procedūrą, jeigu įvykdytos visos tam būtinos sąlygos.

(*) OL L 295, 2013 11 6, p. 27“;

- 2) 23–27 straipsniai pakeičiami taip:

„23 straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo bendroji sistema

1. Erdvėje be vidaus sienų kontrolės iškilus rimtai grėsmei viešajai tvarkai arba vidaus saugumui valstybėje narėje, ta valstybė narė išimties tvarka gali atnaujinti sienų kontrolę prie visų savo vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose ribotam, ne ilgesniam nei 30 dienų, laikotarpiui arba numatomam rimtos grėsmės trukmės laikotarpiui, jei jis viršija 30 dienų. Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo mastas ir trukmė neviršija to, kas tikrai būtina siekiant reaguoti į rimtą grėsmę.

2. Vidaus sienų kontrolė atnaujinama tik kaip kraštutinė priemonė ir laikantis 24, 25 ir 26 straipsnių. Kiekvienu atveju svarstant galimybę pagal atitinkamai 24, 25 arba 26 straipsnius priimti sprendimą atnaujinti vidaus sienų kontrolę, atsižvelgiama į 23a ir 26a straipsniuose nurodytus kriterijus.

3. Jeigu rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui atitinkamoje valstybėje narėje išlieka ilgesnį nei šio straipsnio 1 dalyje numatytą laikotarpį, ta valstybė narė gali pratęsti

⁽¹⁾ OL L 105, 2006 4 13, p. 1.

savo vidaus sienų kontrolę atsižvelgdama į 23a straipsnyje nurodytus kriterijus ir laikydama 24 straipsnio, dėl tų pačių priežasčių, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, ir, atsižvelgusi į visus naujus elementus, ne ilgesniems nei 30 dienų laikotarpiams, kuriuos galima pratęsti.

4. Visas laikotarpis, kurį atnaujinama vidaus sienų kontrolė, įskaitant bet kurį pratęsimą, numatytą pagal šio straipsnio 3 dalį, neturi viršyti šešių mėnesių. Jei esama išimtinių aplinkybių, kaip nurodyta 26 straipsnyje, visas tas laikotarpis gali būti tęsiamas daugiausia iki dvejų metų pagal to straipsnio 1 dalį.

23a straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo kriterijai

Jei valstybė narė nusprendžia kraštutinės priemonės atveju laikinai atnaujinti savo vidaus sienos, sienų ar jų ruožų kontrolę arba nusprendžia pratęsti tokio atnaujinimo laikotarpį pagal 23 straipsnį ir 25 straipsnio 1 dalį, ji įvertina, kokių mastu, taikant tokią priemonę, gali būti tinkamai pašalinta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, taip pat įvertina priemonės proporcingumą tai grėsmei. Atlikdama tokį įvertinimą valstybė narė visų pirma atsižvelgia į:

- a) tikėtiną grėsmių jos viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, įskaitant grėsmes po teroro aktų ar terorizmo ir įskaitant organizuoto nusikalstamumo keliamas grėsmes, poveikį;
- b) tikėtiną tokios priemonės poveikį laisvam asmenų judėjimui erdvėje be vidaus sienų kontrolės.

24 straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo procedūra pagal 23 straipsnio 1 dalį

1. Kai valstybė narė planuoja atnaujinti vidaus sienų kontrolę pagal 23 straipsnio 1 dalį, likus vėliausiai keturioms savaitėms iki planuojamo atnaujinimo arba likus trumpesniai laikotarpiui, kai aplinkybės, dėl kurių reikia atnaujinti vidaus sienų kontrolę, paaiškėja likus mažiau kaip keturioms savaitėms iki planuojamo atnaujinimo, ji apie tai atitinkamai praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai. Tuo tikslu valstybė narė pateikia šią informaciją:

- a) siūlomo atnaujinimo priežastis, įskaitant visus svarbius duomenis apie įvykius, dėl kurių kilo rimta grėsmė jos viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;

- b) siūlomo atnaujinimo mastą, nurodant, kuriame konkrečiame vidaus sienos ruože ar ruožuose turi būti atnaujinta sienų kontrolė;

- c) nustatytų sienos perėjimo punktų pavadinimus;

- d) planuojamo atnaujinimo datą ir trukmę;

- e) atitinkamais atvejais priemones, kurių turi imtis kitos valstybės narės.

Pranešimą pagal pirmą pastraipą taip pat gali bendrai pateikti dvi ar daugiau valstybių narių.

Jeigu būtina, Komisija gali atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) paprašyti pateikti papildomos informacijos.

2. 1 dalyje nurodyta informacija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiama tuo pačiu metu, kai ji pranešama kitoms valstybėms narėms ir Komisijai pagal tą dalį.

3. Valstybės narės, teikdamos pranešimą pagal 1 dalį, prirėkus ir laikydamosi nacionalinės teisės, gali nuspręsti išslaptinti šios informacijos dalis.

Toks išslaptinimas nedaro poveikio Komisijos turimai galimybei pateikti šią informaciją Europos Parlamentui. Pagal šį straipsnį Europos Parlamentui perduodamos informacijos ir dokumentų perdavimas ir tvarkymas turi atitikti išslaptintos informacijos perdavimo ir tvarkymo taisykles, kurios taikomos Europos Parlamentui ir Komisijai keičiantis tokio pobūdžio informacija.

4. Gavusi valstybės narės pranešimą pagal šio straipsnio 1 dalį ir atsižvelgdama į šio straipsnio 5 dalyje numatytas konsultacijas, Komisija ar bet kuri kita valstybė narė gali pateikti nuomonę, nedarydama poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 72 straipsniui.

Jeigu Komisijai, remiantis pranešime pateikta informacija ar bet kuria papildoma jos gauta informacija, kyla abejonių dėl planuojamo sienų kontrolės atnaujinimo būtinumo ar proporcingumo arba jeigu ji mano, kad būtų tinkama pasikonsultuoti dėl tam tikro pranešimo aspekto, ji tuo tikslu pateikia nuomonę.

5. Dėl 1 dalyje nurodytos informacijos ir dėl bet kurios Komisijos ar valstybės narės nuomonės pagal 4 dalį vyksta konsultacijos, įskaitant atitinkamais atvejais bendrus posėdžius tarp valstybės narės, planuojančios atnaujinti vidaus sienų kontrolę, kitų valstybių narių, ypač tų, kurioms tiesioginio poveikio turės tokios priemonės, ir Komisijos, siekiant atitinkamais atvejais organizuoti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą ir išnagrinėti, ar priemonės proporcingoms įvykiams, dėl kurių atnaujinama sienų kontrolė, ir grėsmei viešajai tvarkai ar vidaus saugumui.

6. 5 dalyje nurodytos konsultacijos vyksta likus ne mažiau kaip dešimt dienų iki planuojamos sienų kontrolės atnaujinimo datos.

25 straipsnis

Speciali procedūra atvejais, kai būtina imtis skubių veiksmų

1. Kai dėl rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui valstybėje narėje būtina imtis skubių veiksmų, atitinkama valstybė narė gali išimties tvarka nedelsdama atnaujinti vidaus sienų kontrolę ribotam, ne ilgesniam kaip dešimties dienų, laikotarpiui.

2. Kai valstybė narė atnaujinama vidaus sienų kontrolę ji tuo pačiu metu apie tai praneša atitinkamai kitoms valstybėms narėms ir Komisijai bei pateikia 24 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, įskaitant priežastis, kurios pateisina šiame straipsnyje nustatytos procedūros naudojimą. Gavusi pranešimą, Komisija nedelsdama gali konsultuotis su kitomis valstybėmis narėmis.

3. Jeigu rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui išlieka ilgesnį nei 1 dalyje numatytą laikotarpį, valstybė narė gali nuspręsti pratęsti vidaus sienų kontrolę ne ilgesniam kaip 20 dienų laikotarpiui, kuris gali būti pratęstas. Priimdama tokį sprendimą atitinkama valstybė narė atsižvelgia į 23a straipsnyje nurodytus kriterijus, įskaitant naujausią priemonės būtinumo ir proporcingumo vertinimą, ir atsižvelgia į naujus elementus.

Tokio pratęsimo atveju *mutatis mutandis* taikomos 24 straipsnio 4 ir 5 dalys, o konsultacijos vykdomos nedelsiant po to, kai Komisijai ir valstybėms narėms pranešama apie sprendimą dėl pratęsimo.

4. Nedarant poveikio 23 straipsnio 4 daliai, visas laikotarpis, kurį atnaujinama vidaus sienų kontrolė, apskaičiuojamas remiantis 1 dalyje nustatyto pirminiu laikotarpiu ir galimybe jį pratęsti pagal 3 dalį, neturi viršyti dviejų mėnesių.

5. Komisija nedelsiant praneša Europos Parlamentui apie pranešimus, pateiktus pagal šį straipsnį.

26 straipsnis

Speciali procedūra, kai išimtinėmis aplinkybėmis kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui

1. Išimtinėmis aplinkybėmis, kai kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui dėl ilgalaikių rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, kaip nurodyta 19a straipsnyje, ir jeigu tos aplinkybės laikomos rimta grėsme viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės ar jos dalyse, vidaus sienų kontrolė gali būti atnaujinta vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Tas laikotarpis gali būti pratęstas ne daugiau kaip tris kartus ne ilgesniam nei šešių mėnesių tolesniam laikotarpiui, jei išimtinės aplinkybės išlieka.

2. Taryba kaip kraštutinę priemonę ir būdą apsaugoti bendrus interesus erdvėje be vidaus sienų kontrolės, kai visomis kitomis priemonėmis, visų pirma 19a straipsnio 1 dalyje nurodytomis priemonėmis, nepajėgiama veiksmingai sušvelninti nustatytos rimtos grėsmės, gali rekomenduoti vienai ar kelioms valstybėms narėms priimti sprendimą atnaujinti sienų kontrolę prie visų jų vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose. Tarybos rekomendacija grindžiama Komisijos pasiūlymu. Valstybės narės gali paprašyti Komisijos pateikti Tarybai tokį pasiūlymą dėl rekomendacijos.

Savo rekomendacijoje Taryba nurodo bent tą informaciją, kuri yra nurodyta 24 straipsnio 1 dalies a–e punktuose.

Taryba gali rekomenduoti priemonių taikymą pratęsti šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

Valstybė narė, prieš atnaujinama kontrolę prie visų savo vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose pagal šią dalį, atitinkamai informuoja kitas valstybes nares, Europos Parlamentą ir Komisiją.

3. Jeigu valstybė narė neįvykdo 2 dalyje nurodytos rekomendacijos, ta valstybė narė nedelsdama raštu informuoja Komisiją apie to priežastis.

Tokiu atveju Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinamos atitinkamos valstybės narės pateiktos priežastys ir pasekmės erdvės be vidaus sienų kontrolės bendrų interesų apsaugai.

4. Dėl tinkamai pagrįstų skubos priežasčių, susijusių su aplinkybėmis, dėl kurių prireikia pratęsti vidaus sienų kontrolę pagal 2 dalį ir apie kurias sužinoma likus mažiau kaip 10 dienų iki anksčiau nustatyto sienų kontrolės atnaujinimo laikotarpio pabaigos, Komisija, priimdama nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus laikydamasi 33a straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, gali priimti reikiamas rekomendacijas. Per 14 dienų po tokių rekomendacijų priėmimo Komisija pateikia Tarybai pasiūlymą dėl rekomendacijos pagal 2 dalį.

5. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis priemonėms, kurias valstybės narės pagal 23, 24 ir 25 straipsnius gali priimti iškilus rimtai grėsmei viešajai tvarkai ar vidaus saugumui.

26a straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo, kai išimtinėmis aplinkybėmis kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų kontrolės bendram veikimui, kriterijai

1. Kai Taryba pagal 26 straipsnio 2 dalį kaip kraštutinę priemonę rekomenduoja laikinai atnaujinti vidaus sienos, sienų arba jų ruožų kontrolę, ji įvertina, koku mastu, taikant tokią priemonę, gali būti tinkamai pašalinta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės, ir įvertina priemonės proporcingumą tai grėsmei. Tas įvertinimas atliekamas remiantis išsamia atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) ir Komisijos perduota ir bet kuria kita aktualia informacija, įskaitant pagal šio straipsnio 2 dalį gautą informaciją. Atlikdama tokį įvertinimą, Taryba visų pirma atsižvelgia į šias aplinkybes:

a) galimybę pasinaudoti techninėmis ar finansinėmis paramos priemonėmis nacionaliniu lygmeniu ar Sąjungos lygmeniu arba abiem, įskaitant Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų, kaip antai, Agentūros, Europos prieglobsčio paramos biuro, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 439/2010 (*) ar Europos policijos biuro (toliau – Europolas), įsteigto Tarybos sprendimu

2009/371/TVR (**), paramą, ir tokių priemonių tikėtina poveikį adekvačiai šalinant grėsmes viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės;

b) dabartinį ir tikėtiną būsimą rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, nustatytų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1053/2013 atliktų įvertinimų kontekste, poveikį; taip pat mastą, kuriuo tokie rimti trūkumai kelia rimtą grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui be vidaus sienų kontrolės;

c) tikėtiną sienų kontrolės atnaujinimo poveikį laisvam asmenų judėjimui erdvėje be vidaus sienų kontrolės.

2. Prieš priimdama pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos pagal 26 straipsnio 2 dalį, Komisija gali:

a) paprašyti valstybių narių, Agentūros, Europolo ar kitų Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų jai pateikti daugiau informacijos;

b) padedama valstybių narių, Agentūros, Europolo ar kitų atitinkamų Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų ekspertų, rengti vizitus vietoje, kad gautų informacijos, reikalingos tai rekomendacijai, arba ją patikrintų.

27 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos informavimas

Komisija ir atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) kuo skubiau praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie priežastis, dėl kurių gali prireikti taikyti 19a ir 23–26a straipsnius.

(*) OL L 132, 2010 5 29, p. 11.

(**) OL L 121, 2009 5 15, p. 37.“;

3) 29 ir 30 straipsniai pakeičiami taip:

„29 straipsnis

Vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ataskaita

Per keturias savaites po vidaus sienų kontrolės panaikinimo vidaus sienų kontrolę vykdžiusi valstybė narė Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai teikia vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ataskaitą, kurioje visų pirma apibūdinamas pirminis įvertinimas ir tai, kaip atsižvelgta į 23a, 25 ir 26a straipsniuose nurodytus kriterijus, patikrinimų atlikimas, praktinis bendradarbiavimas su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, poveikis laisvam asmenų judėjimui, vidaus sienų kontrolės atnaujinimo veiksmingumas, įskaitant sienų kontrolės atnaujinimo proporcingumo *ex post* įvertinimą.

Komisija gali paskelbti nuomonę dėl to laikino vidaus sienos, sienų arba jų ruožų kontrolės atnaujinimo *ex post* įvertinimo.

Komisija bent kartą metuose Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas visų atitinkamais metais priimtų sprendimų atnaujinti vidaus sienų kontrolę sąrašas.

30 straipsnis

Visuomenės informavimas

Komisija ir atitinkama valstybė narė suderintu būdu informuoja visuomenę apie sprendimą atnaujinti vidaus sienų kontrolę ir visų pirma nurodo tokios priemonės taikymo pradžios ir pabaigos datą, nebent tai negali būti padaryta dėl itin svarbių saugumo priežasčių.“;

4) Įterpiamas šis straipsnis:

„33a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (*).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima, ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

(*) OL L 55, 2011 2 28, p. 13.“;

5) Įterpiamas šis straipsnis:

„37a straipsnis

Vertinimo mechanizmas

1. Pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos Sąjungos sutartį ir nedarant poveikio jų nuostatomis dėl pažeidimų nagrinėjimo procedūrų, tai, kaip kiekviena valstybė narė įgyvendina šį reglamentą, vertinama pasitelkus vertinimo mechanizmą.

2. Taisyklės, susijusios su vertinimo mechanizmu, išdėstytos Reglamente (ES) Nr. 1053/2013. Pagal tą vertinimo mechanizmą valstybės narės ir Komisija kartu turi atlikti reguliarius, objektyvius ir nešališkus įvertinimus, siekdamas patikrinti, ar tinkamai taikomas šis reglamentas, o Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turi koordinuoti įvertinimus. Pagal tą mechanizmą bent kartą per penkerius metus kiekvieną valstybę narę įvertina nedidelė iš Komisijos atstovų ir valstybių narių paskirtų ekspertų sudaryta grupė.

Įvertinimai gali apimti paskelbtus ar nepaskelbtus tikrinimo vietoje vizitus prie išorės ar vidaus sienų.

Pagal tą vertinimo mechanizmą Komisija yra atsakinga už daugiamečių ir metinių vertinimo programų ir vertinimo ataskaitų priėmimą.

3. Nustačius galimų trūkumų, atitinkamoms valstybėms narėms gali būti teikiamos rekomendacijos dėl taisomųjų veiksmų.

Jeigu pagal Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 14 straipsnį priimtoje vertinimo ataskaitoje nurodyta rimtų išorės sienų kontrolės vykdymo trūkumų, taikomi šio reglamento 19a ir 26 straipsniai.

4. Europos Parlamentas ir Taryba informuojami visais vertinimo etapais, jiems perduodami visi susiję dokumentai, laikantis įslaptintiems dokumentams taikomų taisyklių.

5. Europos Parlamentas nedelsiant visapusiškai informuojamas apie visus pasiūlymus iš dalies keisti ar pakeisti taisykles, nustatytas Reglamente (ES) Nr. 1053/2013.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2013 m. spalio 22 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

V. LEŠKEVIČIUS

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos Pareiškimas

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija palankiai vertina tai, kad priimtas reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas, kad būtų nustatytos bendros išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinamos vidaus sienų kontrolės taisyklės, ir Reglamentas dėl vertinimo ir stebėsenos mechanizmo Šengeno *acquis* taikymui tikrinti sukūrimo. Jie mano, kad šiais naujais mechanizmais tinkamai atsižvelgiama į 2011 m. birželio 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pateiktą raginimą stiprinti Šengeno erdvės valstybių narių bendradarbiavimą bei tarpusavio pasitikėjimą ir sukurti veiksmingą bei patikimą stebėsenos ir vertinimo sistemą siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi bendrų taisyklių ir stiprinami, pritaikomi bei išplėtojami kriterijai remiantis ES *acquis*; išvadose taip pat primenama, kad Europos išorės sienos turi būti veiksmingai ir nuosekliai valdomos pasidalijant bendra atsakomybe, užtikrinant solidarumą ir praktinį bendradarbiavimą.

Jie pareiškia, kad šiuo Šengeno sienų kodekso pakeitimu bus sustiprintas koordinavimas ir bendradarbiavimas Sąjungos lygiu nustatant, viena vertus, kriterijus visiems valstybių narių sienų kontrolės atnaujinimo atvejams ir, kita vertus, ES grindžiamą mechanizmą, kad būtų reaguojama į iš tiesų kritines situacijas, kai kyla pavojus bendram erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui.

Jie pabrėžia, kad ši nauja vertinimo sistema yra ES grindžiamas mechanizmas ir kad ji apims visus Šengeno *acquis* aspektus bei joje dalyvaus valstybių narių, Komisijos ir atitinkamų ES agentūrų ekspertai.

Jie atkreipia dėmesį į tai, kad visiems būsimiems Komisijos pasiūlymams iš dalies keisti šią vertinimo sistemą bus taikoma konsultavimosi su Europos Parlamentu procedūra siekiant kiek įmanoma labiau atsižvelgti į jo nuomonę prieš priimant galutinę teksto redakciją.
